

TÍÐINDI

RÚSEVNIIR ERU SYMPTOM UPPÁ MISTRIVNAÐ

Skal man fyrbyrgja, at ung byrja at brúka rúsevnir, so er neyðugt at varpa ljós á sálarligan og sosialan mistrivnað. Tað heldur Fólkaheilsuráðið, sum heldur tað vera umráðandi at fokus er á trivnaðin hjá teimum ungu

Terji Nielsen

Í Sosialinum um vikuskiftið var ljós varpað á ein vaksandi trupulleika við hørðum rúsevnum millum ung í Føroyum. Narkodeildin hjá lög-regluni greiddi frá, at teir sóu nógv meira til hørð rúsevni millum ung, og samstundis vísu fólk frá Blákrossheiminum á, at tað er ein støðugt vaksandi eftirspurningur eftir viðgerð til ung millum 15 og 18 ár við rúsevna-trupulleikum.

Hagtølini vísa ikki vøkstur

Magni Mohr, professari, er formaður í Fólkaheilsuráðnum, og hann er púra samdur við eitt nú lögregluna í, at man skal styrkja eftirlitið við landamarkið.

Tað er einki at ivast í, at vit eru samd í, at man skal geva lögregluni bestu møguleikar at arbeiða ímóti rúsevnum, sigur hann.

Men Magni Mohr greiðir frá, at tekur man støði í teimum hagtølum, ið eru tøk á økinum í løtuni, so hevur tað ikki verið ein vaksandi trupulleiki í Føroyum.

Vit hava hagtøl frá kanningum, sum eru gjørdar í ávikavíst 2007, 2011 og 2015, og har liggja hørð rúsevni á javnum støði, ikki vaksandi. Og samanborið við tøl frá øðrum europeiskum londum, so liggja vit nógv lægri – eina frægast

í Europa. Tað bleiv eisini ein kanning gjørd í fjør, og tey tøluni havi eg so ikki enn. Tey vera væntandi klár í novembur, og tá síggja vit kanska eina broyting, sigur Magni Mohr.

Í stórari fólkaheilsukanning, sum skal vísa reellu trupulleikarnar í samfelagnum, siga tøluni, at minni enn eitt prosent av teimum spurdu siga seg hava roykt hash seinasta mánaðin.

Og bert tvey prosent siga seg hava roykt hash seinasta árið. 15 prosent siga seg hava roynt hash onkuntið í lívinum. So tað er eitt rættiliga lágt tal, og bara ein øgiliga lítil partur sigur seg hava roynt hørð rúsevni, sigur Magni Mohr.

Hann sigur tí, at við støði í hagtølunum frá 2015, so eru rúsevnini ikki so stórir trupulleiki í Føroyum.

Men vit eru væl vitandi um, at tað verður sagt, at tað er ein størri trupulleiki í dag, men tað kunnu vit ikki staðfesta enn. Men tað kann kanningin, sum nú fer at koma, kanska geva okkum ábendingar um, sigur formaðurin í Fólkaheilsuráðnum.

Vil heldur arbeiða við fyrbyrging

Fólkaheilsuráðið hevur áður gjørt ein faldara um ung og rúsevni, men Magni Mohr heldur ikki, at tað gevur stórvegis meining at arbeiða víðari á tann hátt.

Vit halda 100 prosent, at tað man skal styrkja, er sálarligu og sosialu styrkina hjá teimum ungu í samfelagnum. Man skal arbeiða fyrbyrgjandi við trivnaði og sosialari heilsu, tí vit síggja rúsevnini sum eitt symptom uppá mistrivnað og ringa almenna heilsu, sigur Magni Mohr, formaður í Fólkaheilsuráðnum

Savnsmynd

At hava ein faldara í dagsins samfelag, tá ið ungdómar ferðast á sosialum miðlum, gevur eftir okkara tykki ikki stórvegis meining, sigur hann.

Í dag gera Gigni og SSP fyrbyrgjandi arbeiði móti eitt nú rúsevnum úti á skúlunum kring landið, og sambært Magna Mohr er tað fyrst og fremst fyrbyrging heldur enn

eftirlit, ið man skal arbeiða við fyri at minka um rúsevnarnámisnýtsluna í Føroyum.

Vit halda 100 prosent, at tað man skal styrkja, er sálarligu og sosialu styrkina hjá teimum ungu í samfelagnum. Man skal arbeiða fyrbyrgjandi við trivnaði og sosialari heilsu, tí vit síggja rúsevnini sum eitt symptom uppá

mistrivnað og ringa almenna heilsu. Tað verður ógvuliga trupult fullkomiliga at steðga innflutninginum av rúsevnum, og tí skulu vit heldur brúka størri orku uppá at styrkja tey ungu sálarliga og sosialt. Tí síggja vit til dømis eisini uppskotið í lögtinginum um ókeypissálarliga hjálp til ung undir 18 ár sum nakað jaligt í hesum

sambandi, sigur Magni Mohr.

Hann vísir á, at man út frá kanningum, sum eru gjørdar, kann staðfesta, at nærum fjórði hvør ungdómur í Føroyum hevur vánaliga sálarliga heilsu.

Tann trupulleikan halda vit, at man skal samantvinna við trupulleikan við rúsevnum, sigur formaðurin í Fólkaheilsuráðnum.

Hann heldur tað vera umráðandi, at man ger tey ungu var við, at tey skulu ansa eftir sær sjálvum, og at man vísir teimum á, hvussu stórt virði er í at vera við í sosialum felagsskapum, sum eru sunnir at vera í.

Saknar skipað samstarv

Magni Mohr heldur, at tað sjálvsagt hevði verið best um man arbeiðdi á øllum frontum við basa trupulleikanum við rúsevnum, men tað tykist lættari sagt enn gjørt.

Tað manglar púra víst ein samskipan á hesum økinum, so at allir partar, ið fáast við at basa trupulleikanum, kunnu leggja eina felags ætlan. Tað eru nógv dømir um, at vit mangla slíka samskipan í Føroyum. Men tað má koma frá politisku skipanini, tí vit eru til dømis bara ein ráðgevandi stovnur, sum fyrst og fremst kunnu arbeiða við upplýsandi partinum, sigur hann.